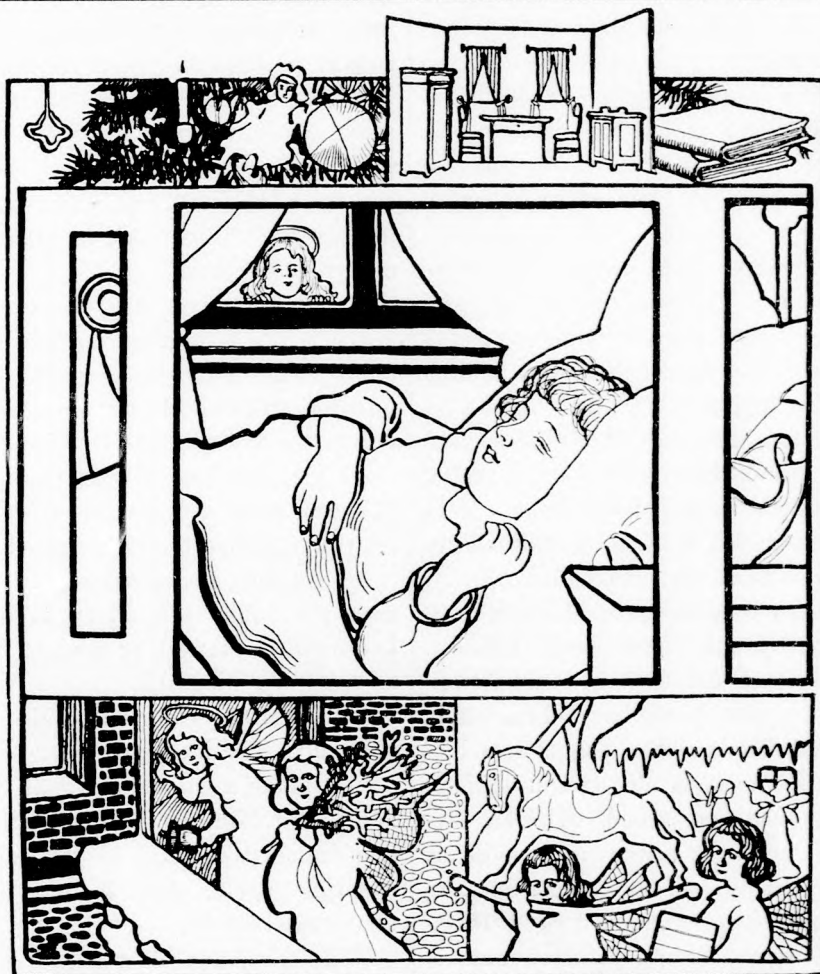

Szerkeszti Forgó bácsi.

KARÁCSONYHETI ÁLOMKÉP. (Lásd a 398. lapon.)

LXI. köt. 25. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1901. december 22-én.

Ez az ünnepi szám 32 lapra terjed.

A KLÁRI-TANYA KIS GAZDÁI.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

SZOMORUAN ült a négy testvér azon a balvégzetű napon a vacsoránál. Ott volt az asztalon a városból hozott vásárnia, különféle jó csemege, de Bözsike és Emilke csak nagyon immel-ámmal eszegették, anynyira el voltak busulva. Pedig az igazi gond a két nagyobbik testvért nyomta s kivált Sándor mind untalan meg-megvonogatta a vállát.

— Hiába töröm a fejemet, dörmögte lehangoltan. Nem tudom kieszelni, hogyan számoljunk Ábris bácsival és folytassuk-e ezt a mi külön gazdálkodásunkat... Már bele buktunk!

— Aludjunk rá egyet, nyugtatta őt Klárrika. Majd csak megtaláljuk a helyes utat. Hiszen nem éppen nagyon sürgetős... nem vétünk vele, ha nem is mindjárt holnap értesítjük a bajról.

— Igen ám, csak hogy Ábris bácsiékkel még egy másik bajunk is lesz... talán vége is szakad a barátságunknak. Mert én megakarom azt is kérdezni, miért hozta ide a nyakunkra az ellenségünket?... Ő bizonyosan ismerte ezt a Marcsák urat.

— Okvetetlenül, jegyzé meg Klárrika. Hiszen régebben említette is, hogy ismeri.

— Talán nem hitte, hogy ellenségünk, szólt közbe Emilke. Én magam sem hittem volna... most is alig tudom elhinni.

— Nem csodálom, mondá Klárrika. Nekem magamnak is szinte még most is olyan nehezemre esik elhinnem! Nem is értem sehogy sem. Olyan kedves, barátságos volt hozzánk, igazán jó hasznunkra is volt okos tanácsaival, mint ha nem ellen-

ségünk, hanem régi jó barátunk volna. Annál szomorubb, hogy úgy van a dolog, ahogy van.

— De ugy-e, azt nem engedjük, hogy az a gonosz tolvaj őt is kirabolja? szótt Bözsike élénken. Figyelmeztetni fogjuk, hogy vigyázzon.

— Hiszen mondtam már, felelé Sándor. Azt meg köllene tennünk, még ha nem is viselkedett volna irántunk barátságosan. Ha drága jó szüleinket szerencsétlenné teszi, számoljon a lelki-ismeretével; de a rosszat ne fizessük vissza rosszal.

— És tudjátok mit, Bözsikém? Nekem vagy Sándornak a városbeli találkozás után nem igen volna kellemes, hogy ismét beszélgessünk vele. Te azonban, vagy Emilke megtéhetitek. Tehát majd ha alkalom kerül, ti figyelmeztessétek.

A két kis testvér nagyon meg volt elégedve ezzel a megbizással; de amint vacsora után még kissé jártak-keltek az udvaron, Bözsikének egyszerre csak aggodalma támadt s így szólt Emilkéhez:

— De hát ha Fűvész bácsi... azaz Marcsák ur el sem jön ide többé? Akkor hogyan figyelmeztessük a veszedelemre?

— Az ám! Pedig baj úgy is érheti, ha nem jön többé ide. Mert talán máshol keres pihenő tanyát és mialatt ott alszik, az a gonosz kirabolja.

Elhallgattak, elgondolkoztak. De rövid idő múlva Bözsike sugva szólt:

— Emilke, gondoltam valamit. De Klárrikának egyelőre nem szabad róla tudnia, sem Sándornak. Majd később persze megmondjuk nekik. Azt hiszem, nagyon jó tervet eszeltem ki.

Félre huzódtak és tanakodtak. A vége az lett, hogy Emilke így szólt:

— Hogy ne egyezném bele? Nagyon jó lesz.

Klárka is, Sándor is sokkal inkább el voltak a saját gondolataikkal foglalva, hogy sem ügyelhetek volna rá, milyen sajtáságon titokzatos pillantásokat vált a két kis testvér lefekvés előtt. Ha talán hallották is, ügyet sem vetettek rá, midőn Bözsike azt sugta Emilkének:

— Aztán el ne aludj ám!

— Nem én! De ha te korábban ébredsz, hát csak költs fel.

Rendesen Sándor volt legelőször talpon a házban, ő költögette föl a többieket. Ezen az éjszakán azonban sokáig nem tudott elaludni s éppen úgy, mint Klárka, reggel kissé tovább szundikált. Talán hallotta is, hogy valaki már mozog, de mert nagyon álmos volt, föl sem tekintett.

Az a valaki pedig, aki már hajnal pirkadásakor kiosont az ágyból, Bözsike volt. Ovatosan oda lopózott Emilkéhez és fölrázta álmából.

— Öltözz fel gyorsan... lábujj-hegyen járd... mindjárt virrad, indulunk.

Mire Emilke felöltözött és kiosont a konyhába, Bözsike már javában rakosgatott egy kosárába kenyeret, egy bögre tejet és néhány almát is.

— Utközben fogunk reggelizni, mondá. Nagyon megéheznénk, mire megjárjuk a nagy utat. Néhány almát is viszünk, jó lesz vissza jövet a melegben.

— Nagyon jó lesz, bizonyítá Emilke. Hanem, Bözsike... nem gondolod, hogy Klárka aggódni fog, ha nem lát minket itthon?

— Oh, délig megjárjuk. Különben segíthetünk is rajta.

Egy darab papirost vett elő és czeruzával rá irta:

»Kedves Klárka, ne aggódjál, csak ki-sétáltunk. Délre itthon leszünk. Bözsike.«

Ezt a czédulát az asztalra tette, aztán lehetőleg zajtalanul kiléptek a házból és megindultak a város felé.

Még alig pitymallott, az üde hajnali levegőben igazán gyönyörűség volt a séta. Még soha sem voltak ugyan a városban, de tudták, hogy ezen az uton oda jutnak és hogy jó gyalogos egy óra alatt beér oda. Már pedig ők akár hányszor gyalogoltak többet is egy óránál.

Valami különbségnek köllött azonban lenni a máskori sétálgatás és a mostani gyalogolás közt. Szaporán szedegették ugyan kurta lábacskaikat, de csak lassan jutottak előre, és amint a nap is fölkel s rájuk hintette meleg sugarait, bizony akaratlanul is lassabban lépegettek. De azért eszükbe sem jutott, hogy lemondjanak tervökről. Elszánt kitartással ballagtak tovább, pedig már ugyancsak fölmelegedtek, el is fáradtak egy kicsit. Bözsike megszólalt:

— Most már pihenhetünk. Megisszuk a tejeckénket. Ha falatoztunk, mindjárt könnyebben fog esni a járás.

Leültek egy utszéli fa árnyékába és reggeliztek, miközben biztatták egymást, hogy már alkalmasint közel vannak a városhoz.

— De azért csak iparkodjunk ám, mert vissza jövet majd nagyon meleg lesz.

Megindultak újra. Amint egy-egy dombra értek, vágyakozva néztek szét, de biz' a város tornyai csak nem akartak még előbukkanni.

— Nem is hittem volna, hogy egy óra járásnyi ut olyan hosszú! mondá Emilke.

— Már nem lehetünk messze a várostól, biztatta Bözsike. Nézd, ott jön egy fuvaros... megkérdezzük tőle.

A fuvaros, látván, hogy feléje sietnek, megállította a lovát és barátságosan fordult hozzájuk. Bözsike szépen köszönt és kérdé:

— Kérem, messze vagyunk még a várostól?

— Biz' az még jó darab, kisasszonykám. Csak nem akarnak oda begyalogolni?

— De igen, oda akarunk eljutni.

— No, már abba nagyon belefáradnának. Inkább üljenek föl ide a szekérre, ha nem

... BARÁTSÁGOSAN FORDULT HOZZÁJOK.

röstelnek a szénába heveredni. Én is a városba tartok.

— Az nagyon jó volna! szólt Emilke. Csak hogy... nem tudjuk ám megfizetni.

— Attól ne fájjon a feje, urficskám, felelé a fuvaros nevetve. Ilyen csöpp két utast elbir a lovam ingyen is.

Persze hogy nem kínáltatták magukat,

hanem örömmel kapaszkodtak fel a szekérre és leheveredtek az illatos szénába. A fuvaros pedig megindította a lovát.

— Lám, szerencsénk van, szólt Bözsike vidáman. Csak visszafelé is akadna!

Most már szinte azt szerették volna, ha jó sokáig tart a kocsikázás. De alig fél óra mulva hátra szólt a fuvaros:

— Mindjárt benn leszünk a városban.
Hol akarnak leszállni?

— A »Fehér Hattyu«-nál. Annak a
szomszédságában van dolgunk.

A KERT AJTÁJÁBAN TALÁLKOZTAK. (Lásd a 394. lapon.)

— Nagyon jó! Éppen oda térek be én is. szönték a barátságos fuvaros szívességét s
A vendéglő udvarán leszálltak, megkö- elszántan indultak céljuk felé.

— Könnyen rá találunk, mert az egyik szomszéd ház az övé, szolt Bözsike. Ha nem az egyik, akkor a másik.

Befordultak az egyik szomszéd ház kapujába. Egy fiatal leány, a ház felügyelőjének a leánya, akadt ott az utjokba és nyájasan kérde, kit keresnek?

— Fűvész bácsit keressük, felelé Emilke. Kérem, itt lakik?

— Kicsoda? Fűvész bácsi? kiáltott fel a leány nevetve. Soha sem hallottam ilyen nevű urról.

A két kis testvér egy pillanatra megzavarodott, de Bözsike hamar rátalált a dolog nyitjára.

— Igaz! Tudod, Emilke, ő csak nekünk volt Fűvész bácsi; az igazi neve Marcsák ur.

— Marcsák ur, az már más! szolt a leány. Ez valóban a Marcsák ur háza és ő maga amott sétál a kertben.

Az udvaron tul nem éppen nagy kert terült el. A kertben egy magas férfi alakja volt látható.

— Ő az! Ő az! kiáltá Emilke. Gyere, Bözsike!

De már őket is megpillantotta Marcsák ur és feléjük indult. A kert ajtajában találkoztak. (Lásd a képet a 393. lapon.) A két kis testvér örvendezve sietett eléje, egészen megfélekedve arról, hogy ellenség felé közelednek. Már legalább Klárka és Sándor annak mondták. Marcsák ur barátságos, de egyszersmind csodálkozó és meglehetősen komoly képpel fogadta őket.

— Kit látok?! Bözsike, Emilke! Hogy kerültök ti ide? Talán eltévedtetek?

— Oh nem, felelé Bözsike. Éppen csak Fűvész bácsihoz . . . azaz . . . Marcsák urhoz jöttünk.

Marcsák ur szinte mint ha elszomorodott volna egy kicsit a neve említésénél; de ez csak egy szempillantásig tartott, aztán nyugodtan mondá:

— Nem baj no! Tehát már ti is tudjátok, ki vagytok? Persze, megmondta Klárka.

— I . . . igen . . . megmondta, felelé Bözsike kissé akadozva. De azután Sándor azt is mondta, hogy ha ellenségünk is, mégsem szabad megengednünk, hogy veszedelem érje.

— Veszedelem? Engemet?

— Igen is, szolt Emilke élénken. És mi reánk bizta, hogy figyelmeztessük, mi pedig siettünk . . . Klárka nem is tudja, hogy ide jöttünk, de bizonyosan helyeselni fogja.

— Semmit sem értek a beszédetekből, mondá Marcsák ur csodálkozva. Legjobb lesz, ha bemegyünk a szobámba és ott szép rendben elmondtok mindent. Ha ellenségek vagytok is . . . no, Klárka és Sándor legalább azt hiszik . . . nem is igen csodálom . . . de úgy látom, ti valamelyes béke-követségben jártok, tehát betérhettek a hajlékomba.

Nagyon szépen berendezett lakásba vezette őket. A dolgozó szoba, ahol leültek, igazi tudós-szoba volt s ez a Marcsák ur mégis csak igazi Fűvész bácsi lehetett, mert a szobája nem csak könyvvel volt tele, hanem tömérdek növényvel is, élővel, szárazzal, préselttel, a legritkább idegen fajtákkal. A két kis testvér azonban most nem ügyelhetett az érdekes látnivalókra, mert Marcsák ur, leültetvén őket, így szolt:

— Most hát mondjátok el szépen, mit bizott rátok Sándor? Miféle veszedelemtől akartok engemet megóvni?

Biz' az kissé hosszan tartott, míg a két kis testvér az egész históriát elbeszélte:

hogyan toppant be tegnap a két hivatlan vendég, mi történt azután és miként tudta meg Bözsike, hogy az a gonosz pár ember voltaképen Marcsák ur házáat akarja kirabolni, utána leskelődik, mikor tölti az éjszakát a Klári-tanyán. Marcsák ur figyelmesen hallgatta s végül felkiáltott:

— Ej, a gézengúz! Hiszen az senki se más, mint a volt inasom, Mihály, akit néhány héttel ezelőtt csaptam el, sok apró tolvajkodása miatt. Valóban, nagy kárt okozhatott volna, mert jól ismer itt mindent.

Bözsike fölkel.

— De most már nem lesz baj, hogy mindent tud Fűvész bácsi... az az Marcsák ur... ugy-e? Emilke, most már indulhatunk; sokáig tart, míg haza érünk.

De bizony nem indulhattak. Marcsák ur magához ölelte mindkettőjüket és így szólt:

— Ohó! Még nem indulhattok. Mert hát, lássuk csak! Engemet nem érhet most már semmi baj, de titeket nagyon megkárosított az a gaz tolvaj.

— Az ám, szólt Emilke busan. Az a pénz az Ábris bácsié volt. Töri is Sándor a fejét, hogyan igazítsa el. Majd csak kieszél valamit.

— És mialatt magatok ilyen bajban vagytok, mégis arra gondoltok, hogy megóvjátok a bajtól azt, akit ellenségeiteknek hisztek!... Igaza volt Ábris bácsinak!

Néhány pillanatra elhallgatott. Aztán így folytatta:

— Csöppet sem vehetem zokon, hogy Klárrika és Sándor azt hiszik... És persze fölteszik rólam, hogy többé meg sem jelenek a Klári-tanyán. De hát sajnálom, nekem ott még dolgom lesz. Megmondhatjátok Klárikának és Sándornak, hogy

biz' én a napokban megint ott leszek... és még más valaki is érkezik majd vendégül. Sándornak pedig azt ízenem, hogy egyelőre ne szóljon semmit Ábris bácsinak. Értitek?

— Nem igen, felelé Bözsike őszintén. De megmondani megmondjuk.

— Az teljesen elég. Most pedig ideje, hogy haza jussatok, mert Klárrika aggódni fog. No, no, ne siessetek. Nem gyalog mentek.

Becsöngette az iast, parancsot adott neki s nem sokára bérkocsi állt meg a ház előtt. Bözsike és Emilke beültek s a kocsi gyorsan elrobogott velök a Klári-tanya felé.

(Vége következik.)

JOBB AZ ELÉG, MINT A SOK.

— Apróka tréfa az apróknak. —

(Képpel a 396. lapon.)

EGY csapat pajkos manócska szerte kószált és bolyongott, éles szemmel keresgélve valamit. Még pedig mit? Semmi egyebet, mint mulatságot. Mert unatkoztak, már minden játékból és tréfából kifogytak. A pajkos kis manócskának pedig az a legborzasztóbb, ha unatkozni kénytelen.

Ám aki buzgón keresgél, végre is talál valamit. Hát ők is, amint kószálnak, egyszerre csak megpillantják vén Kutukurutty barátjokat, aki nem messze a tótul nyugodalmasan szundikált.

— Ni, alszik az öreg! szólt az egyik manócska. Fogadjunk, hogy át bírok ugrani rajta.

— No bizony! Én is átugrom.

— De én is.

Mindjárt kész volt a multság: sorra átugráltak Kutukuruttyon. A zajra fölrezen ugyan Kutukurutty, de nem mozdult.

— Bohókás népség, hadd mulasson, gondolá.

Mulattak is, mignem egyikök megunta.
— Most én pihenni fogok, mondá. Még pedig mindjárt meglátjátok, hol.

Neki iramodott, de nem ugrotta át a vén békát, hanem rá ült ennek a hátára. No, olyan könnyü csöpp legényke volt, hogy Kuttykurutty jóformán meg sem érezte. Hát megint csak nem szólt. A többi manócska pedig követte az elsőnek a példáját és csakhamar mind az öten ott ültek a béka hátán. Össze véve sem nyomtak sokat, könnyen birta Kuttykurutty; de most már mégis megszólalt:

— No, szeleburdi ficzkók, ha fölkapasz-

kodtatok a hátamra, hát nem bánom, pihenjetez ott; de ne nagyon fészkelődjetez, mert a bőröm csiklandós.

— Nem alszol, öreg? No, akkor hát mozdulj meg! Nyargaljunk!

— Nem vagyok ugyan lovacska, de megteszem a kedvetekért, felelt Kuttykurutty jókedvüen.

Megmozdult és óvatosan lépegetett, ug-rálgatott. Miért is ne mulasson a vig-népség?

Nagy darabon vitte őket. Végre így szólt:

— Most már szálljatok le, barátocskáim! Elég volt.

RÁ ÜLT A HÁTÁRA.

— No persze! Dehogyan volt elég! Sokáig akarunk így nyargalni.

— De én nem akarok ám, mondá Kuttykurutty.

— Majd akarsz, ha megcsipkedünk.

Meg is tették. Már ezt nem szerette a vén Kuttykurutty, hát egy darabon megint csak vitte őket.

— No, de most már elég! Sok a jóbul is megárt.

— Nekünk nem. Mi a sokat szeretjük! Csak tovább, mert csipkedünk.

Nem szólt Kuttykurutty, hanem mászott tovább, a pajkos manócskák pedig kaczag-

tak, hogy így kifognak rajta. Addig kaczagtak, míg egyszerre csak... jaj! jaj, no! Segítség! Mi történt?

Az történt, hogy Kuttykurutty hirtelen szökkenéssel beugrott velök a tóba. Bezzeg ott iziben lemaradtak a hátáról, kapkodtak, vergődtek, sok vizet nyeltek és ugyancsak hosszú orral, elázva kapaszkodtak ki a partra.

Kuttykurutty pedig, kidugva a fejét a vízből, így szólt:

— No, jó volt a sok? Ugy-e jobb lett volna az elég?

KARÁCSONY A TEMPLOMBAN.

*Fénytől sugárzik a
Falu temploma —
Zúgnak a harangok,
Bűg az orgona.*

*Felszáll az imádság,
A zsolozsma zeng —
Zöld fenyőcske ágán
Gyertya lángja leng.*

*Szeretetnek ülök
Boldog ünnepét —
Hiszen a Jézuska
Épp ma születék.*

DECZEMBER.

— Karácsonyheti álmkép. —

(Képpel a czimlapon.)

Halljátok oda künn a vihart, a szelet? —
 Iluska bóbiskol meleg kályha mellett.
 Kedves jó barát most a bubos kemencze,
 Szalma melegíti — egy egész petrencze!
 Az emberek télen — hajh! — de megbecsülik!
 A jó széles padkán szépen körül ülök,
 Megfázott kezüket rajta melengetik,
 A banya-kemenczét beh megölelgetik!
 Nagyanyt — mosolygva tekint a kis népre. —
 Körül czirógatják, s ültetik középre,
 Hogy minden gyerekekhez — legközelebb
 legyen:

Mert most kalandoznak vele erdön-hegyen.
 A Hófehérkének a végéhez jutván,
 A piros-bóbitás jár erdei útján,
 S nagy-anyókéjének nagy veszedelmére,
 Majdnem jéggé dermed az unokák vére.
 S Pulika közbe szól: »Azt látni szeretném!
 Azt a gonosz farkast rögtön elkergetném!«

A mi kis Iluskánk nem hallja a mesét,
 Budapesten hallja a nagy vihar nesztét.
 Hallgatja borzongva az éjszaki szelet,
 Szép uri lakásban, nagy kandalló mellett.
 Végig olvasgatta a kedves Kis Lapot,
 Melyet. — alig várva — még ma reggel
 kapott.

Istenem! — kinek most oda künn kell
 lenni,

Havas zivatarban az erdőbe menni!
 Hogy rebbennek szíjjal az erdei árnyak!...
 S a rémek vihogva a nagy hóban járnak...
 Hisz övök az erdő ilyen havas szélben!
 Rémes tánczot járnak a sötét éjfélen...
 S ha ember közeleg — bár széjjel szalad-
 nak —

De egy darabka fát nem szívesen adnak!
 Az öreg anyókat agyon rémitgetik,
 Sötétlő szárnyakkal izesztik, köetik...
 Hát az árva gyermek, szegénységben éve!...
 Ha fáért kell menni, dideregve, félve...
 Ha meztelen lába nyomokat sem hagyhat,
 Oh félek!... a hóban talán meg is fagyhat!

Haza ha vánszorog rémüldözve, gyalog,
 Oh legyetek vele ti őrző angyalok!
 Tanítsátok meg öt remélni és hinni!
 Segítsetek neki a nagy terhet vinni...
 Szívemből köszönöm én édes Istenem,
 Hogy meleg szobában van nekem mindenem!
 Ily gondolatokkal a kis karos-székekben
 A jó kis Ilonka elbóbiskolt szépen.
 S im nyitlik az ajtó, belép egy ősz ember,
 A hosszú jégesapós-szakálás Deczember.
 Látszik, a nagy uttól az öreg elfáradt,
 De szeméből milyen jóságos fény árad!
 A hófehér alak Iluskának intett:
 Ah, milyen jól esett neki e tekintet!
 S egyszerre — jaj mi az? — ah, milyen
 sötét lett!

S a szoba közepén fenyőfa sötélt,
 S Deczember a karját amint kinyújtotta,
 Egy szem-sugarával a fát fölgyújtotta!
 S oh csoda!... a pompás karácsonyfa felett,
 Égi fényben élő szent angyal lebegett!
 A szép szőke angyal lejjebb-lejjebb csúszott.
 De mindvégig szárnyon levegőben úszott.
 Hát még ami a fán lengett és lebegett!
 Ilonka nem győzött bámulni eleget.
 A dértől csillogó szegényes jászolban,
 Kis Jézuska fekiüdt parányi akolban.
 Nagy üstökös-csillag állt az akol felett,
 S három király térdelt a Jézuska mellett.
 Fényes koronájuk gyémántokkal telve!
 Pásztorok jövének, halkán járva-keelve.
 Fényes kis angyalok az égből leszálltak,
 S a kis Jézus körül szépen körbe álltak.
 Földöntuli zene és dalolás zendült,
 Az egyik hárfázott, a másik hegedült.
 Oly tündéri hangon, oly édesen szóltak!
 S mindnyájan parányi élő csodák voltak!
 Ez ábránd, képzelet... ez álom nem lehet!
 Az ökör, az öszvér meleg párát lehelt;
 A piczi Jézuskát azzal melengették,
 S hozzá a fülüket, farkukat lenggették!
 Bégetve megszólalt hófehér báránypika,
 És e bégetésre... fölébredt a lányka!

Papa! Mama! Hol van a jégesapós
 ember?

A havas, a fagyos, mosolygó Deczember?
 Láttam, hogy az erdön a fejsze villogott,
 A karácsonyfán még a hó is csillogott..

*Jaj, hát hova lettek?... Jézuska... angyalok...
Három király... csillag... s a mennyei dalok...
József és a szent Szűz!... de hiszen itt voltak!
Láttam: Jézus fölé szeretve hajóltak.
Papa! Mama! Még csak egy fél percze annak...
Az ökör, az öszvér, bárányka hol vannak?
Kis cicza dorombol valahol a sutban...
Hol vannak kis lányom?... bizonyosan utban.
Most föld tündérek álomképet szönek,
És mert jó kis lány vagy, biztosan eljönnek.*

Mama.

A MARADÉK GOMBÓCZ.

— Tréfa —

(Képpel a 400. lapon.)

SZINTE görnyedt és hajladozott a kamrában a nagy polez, annyira meg volt rakva mindenféle jóval. Hogy ne? Holnap lesz a nagy ünnepnap, vendégséget ad a gazda, már elkészített mindent a jó háziasszony.

A foszlós belül, barnás sárgára sült gyönyörű nagy fonatos kalács kényelmesen terpeszkedett el és elégedetten szólt:

— Nem szoktam dicsekedni, de azt hiszem, holnap nagy dicsőséget aratok. Hozzám hasonló fonatos alig ha van az egész kalács-nemzetségben. No de ugy is van rendjén. Mi lenne az ünnepből, ha én nem volnék? Hiszen tulajdonképen az egész ünnep csak azért van, hogy fonatost lehessen sütni.

Vakmerő nevetés hallatszott egészen közletről. A diós, mákos patkó urfiak kacagtak és szörnyű módon illetlenül gunyolódtak:

— Oh, oh, hogy fontoskodik az öreg! Pedig vele ugyan keveset törődnek, leg-

feljebb a kávéhoz jó. Nagyobb lesz a mi dicsőségünk, Fonatos néni! Mi ott leszünk a nagy ebédnél is csemegének.

Erre meg furcsa, kissé a rőfögéshez hasonló nevetés hallatszott az alsó polczról, ahol a kolbász-hurka pihent.

— Ott lesztek ám, de csak ebéd végén kerül rátok a sor, mondá a májas hurka. Ti étel-számba sem mentek, csak az ebéd végén kóstolgatnak belőletek. Hanem mi, híres magyar kolbász-hurka, mi majd kapunk dicséretet.

— Ugyan ne hetykélkedjete! mordult közbe egy mérges hang. Kolbász-hurka csak afféle mellékes pótlék a töltött káposztához.

Kicsibe mult, hogy e fitymáló hang halatára a vastag hurka meg nem pukkad mérgében. De még sem tette, mert ha megpukkad, akkor kifordul a pompás tölteléke és akkor szégyent vall a háziasszony. Hát csak haragosan kérdé:

— Hát ugyan ki lehetne fontosabb nálunknál?

— Nevetséges kérdés! Hát nem látjátok, hogy itt vagyok én, a gyönyörűen megkoppasztott, dión hizlalt kövér pulyka? Mi volna nélkülem a vendégség? A pulyka-pecsenye a fő, minden egyéb mellékes, jóformán semmi.

Megharagudott a nagy fonatos.

— Hallatlan vakmerőség! Várva várja mindenki az ünnepet, hogy kalácshoz juthasson s ő azt meri mondani, hogy jóformán semmik vagyunk! Ugyan bizony! Pulyka-pecsenyét máskor is sütnék. A kalács a fő, a pulyka... az semmi.

A pulykát, tudjátok, hamar elfutja a pulyka-méreg. Hát nem csoda, ha mérgesen felelt:

— Micsoda? Én... semmi? Én, a hizott pulyka, semmi! Jaj, te... te... sületlen tézta!

— Oktondi beszéd! Mindenki láthatja, milyen gyönyörűre sülttem. Ilyet csak te mondhatsz, ostoba liba!

Már ennél nagyobb sértés nem érhet a pulykát. Majd kiugrott a bőréből.

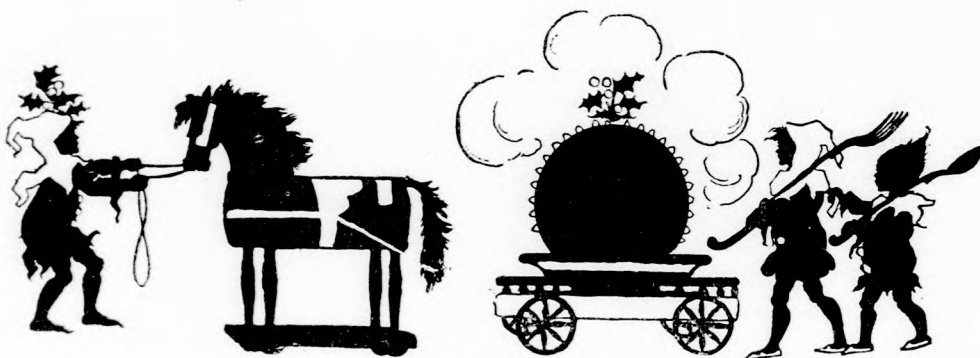
— Rágalom! Becsületsértés! Én nem vagyok liba, soha sem is voltam, hanem pulyka, igazi pulyka! Jaj, csak le ne vágják volna már a fejemet, mindjárt szét-tépnék.

De mivel már nem volt feje, tehát csőre sem, nem torolhatta meg a rettentő sértést. Mit tehetett? Elhallgatott.

Amint így hirtelen csönd lett, fájdalmas sóhajtás hallatszott a polcz leghátulsó zugából.

— Istenkém, de csak jó is nekik! Bár versenygenek, mégis csak azért teszik, mert mind egy szálíg jeles kitünőségek, szerepelni fognak az ünnepen. De hajh!... én szegény maradék gombóc, én csak busulhatok, rám most már sor nem kerül!

Kalács, pulyka, kolbász-hurka mind el-

A MARADÉK GOMBÓCZ.

felejtették eddigi patvarkodásukat, amint oda pillantottak. Egy nagy szalonnás gombóc pihent ott egy tálkában. Ráförmedtek mind a hányan nagy mérgesen:

— Hát te hitvány hétköznapi elemózsia, hogy mertél ide közibénk tolakodni?

— Pusztulj innen! Gurulj le tüstént! Nincs helyed itt közöttünk. Takarodjál!

— Alázatosan bocsánatot kérek, de nem tudok kigurulni a tálból, felelé a gombóc félénken. Délről maradtam, a házi asszony ide tett, hát itt kell maradnom.

— No, ne törődjünk vele tovább, szólt a fonatos. Most az ünnep-napokban úgy is itt felejtik az istenadtát, nyomorultan meg fog penészedni. Nem méltó rá, hogy szóba álljunk vele.

Maga az öreg polcz, aki már sokat látott és tapasztalt és most is tudott valamit, csak hogy nem árulta el, közbe szólt:

— No, no, ti híreskedő csemegék, ne vesétek meg annyira a szegény gombócot! Megeshetik, hogy nagyobb becsülete lesz, mint nektek.

Már ezen csak nevetni tudtak. Aztán elpihentek, mert besötétedett; el is aludtak szépen. Később egyszer mint ha valami neszt hallottak volna, de nem tudták, mitől ered. Hanem korán reggel, amint körül néztek, a gombócztot nem látták többé.

— Valjon hová lett? Hiszen meg se birt mozdulni.

— Igen ám, de jó tündérek jöttek érte és elvitték, mert nemes, szép czélt találtak számára, szólt rejtelmesen a vén polcz.

Nem kérdezősködhettek, mert már jött a háziasszony a szakácsnéval, vitték a pulykát, kolbász-hurkát a sütőbe, a kalács-féléket a vágó-deszkára. Készült a nagy ebéd.

Estére megint ott voltak mindnyájan a polczon, csak hogy megfogyatkozva. A pulykából csak egy czomb meg holmi csint-csont maradt a tálban, a kolbász-hurkából, dióspatkóból is csak egyes darabok, a fonatosból a kisebb fele.

— Meg lehetünk elégedve, becsületet vallottunk, szólt a fonatos. De megvallom, a vendégek nem lelkesedtek érettünk annyira, mint vártam. Megdicsérték, de aztán nem törődtek velünk.

— Mert sokan voltunk a jóbul, magyarázta a pulyka-czomb. Mivel sokban dús-kálhattak, egyikünket sem becsültek meg igazán.

Ekkor oda jött a háziasszony a szakácsnéval s egyetmást rendezgettek. A háziasszony így szólt:

— Igaz a' Julis! Azt a gombócztot oda adta szegény Palkónak?

Igenis, nagyságos asszonyom. Jaj, milyen józüen ette! És hogy hálálkodott és köszönte! Nem volt annál tegnap este boldogabb gyerek.

Kimentek. A vén polcz pedig szólt:

— Hallottátok? Az a megvetett maradék gombóc boldoggá tett egy szegény fiut, aki emlegetni fogja sokáig. Rátok pedig már holnap nem gondol senki. Nem szabad megvetni szerény sorban levőt, annak is lehet hasznos rendeltetése.

A HERCZEG-KISASSZONY KÖDMÖNKÉJE.

— Karácsonyi mese. —

VOLT egyszer egy kis herczeg-kisasszony, aki annyira szerencsés volt, annyira boldog volt, hogy majdnem — holtra unatkozott.

Furcsa, de mégis úgy volt. Igazában nem is lehetett rajta csodálkozni. Mert ugyan hogy ne unatkozott volna, mikor teremtett lélek ki nem találhatott olyat, ami a herczeg-kisasszonynak örömet szerzett volna. Amilyen játékszett csak el lehetett képzelni, az mind megvolt neki, ráunt már valamennyire; a legfinomabb csemegékben dúsált, szinte meg is csömörlött tőlük. Semmiféle multság sem volt új az ő számára, sokszor volt már része mindegyikben, nem érdekelte semmi.

Igy aztán nem csoda, ha unatkozott, folyvást kedvetlen volt, mint valami zsémbes vén ember, akit sok sors-csapás sujtott le. Pedig aki messziről látta, persze mind csak irigyelte.

Pompás palotában lakott, ragyogó termek hosszú sora állt rendelkezésére. Minden egyes terem tele volt a legritkább drágaságokkal, de ő végig haladt köztök anélkül, hogy csak rájok is pillantott volna. Ugyan mit nézzen rajtok? Látta már eleget. Olyan unalmas!

Voltak gyöngyei, gyémántjai garmadával; de éppen mert olyan tömördek volt, annyira

sem örült nekik, mint más szegény gyermek a csillogó kavicsnak, melyet a patak partján lelt.

A kastély körül nagy kert terült el, valóságos földi paradicsom-kert. Arnyas fák, bokrok, illatos virágok, ugró kutak, aranyhalaktól nyüzsgő tavak, zuhogó víz-esések, dalos madarak, szelid őzikek voltak benne, akárki is a teljes boldogság paradicsomkertjének mondta volna. A herczeg-kisasszony unottan őgyelgett benne egy-egy kis ideig, aztán bebujt valamelyik lugasba és kedvetlenül morfondérozott.

Egy szó mint száz, a kis herczeg-kisasszony ennyi fény, pompa és bőség közepett olyanformát kezdett érezni, hogy ő voltaképen nagyon boldogtalan.

És igaza volt. Mert valóban boldogtalan az, akinek semmi sem szerez örömet.

Közeledett azonban a szent Karácsony kedves ünnepe, mely annyi édes örömet hoz palotába, kunyhóba egyaránt. Vágyakozó türelmetlenséggel várja minden gyermek. Csak éppen a kis herczeg-kisasszony nem örült.

Már ugyan mit is örült volna? Apja, anyja dédelgetve kérdezték, mire volna vágya, kívánsága? Bizonyosan meghozza a Jézuska.

— Mit hozhatna? felelé a kis herczeg-kisasszony. Nem tudok én semmit, amit hozhatna.

Biz' olyat még talán a Jézuskának is nehéz lett volna kitalálnia, amire a kis herczeg-kisasszony azt ne mondhatta volna:

— No bizony! Hiszen ilyen már van. Még szebb is ennél!

Egy ideig mégis csak törte a fejét, de hiába. Mindene, de mindene volt és a sok fejtörésnek az lett a vége, hogy most már

igazán elsomorodott. olvasta, hallotta ő, hogy más boldog gyermekek mily vigan töltik ezt a kedves Karácsony-estét. Neki pedig ez is csak olyan unalmas este lesz, mint a többi.

Hát most már sirva fakadt.

— Oh! Én igazán nagyon boldogtalan vagyok!

Végre, mikor lecsillapodott, mégis eszébe jutott valami. Meg sem várta az estét, hanem kitette drága kövekkel kirakott czipőcskéjét az ablakba, a czipőcskébe pedig egy kis levelkét helyezett, amelyre ezt írta:

»Kedves Jézuska! Én már nem tudok semmit kitalálni, aminek örülnék. Te talán jobban tudod, hát hozd nekem azt, ami engem boldoggá tegyen.«

Most már kissé megnyugodott, mert bizakodni kezdett, hogy hát ha a Jézuska csakugyan segít az ő nagy baján? Kevés idő múlva egészen véletlenül vissza tért az ablakhoz. Ugyancsak nagyot álmélkodott. A levél eltűnt a czipőcskéből, de már ott volt a czipőcske mellett a Jézuska ajándéka. Még pedig micsoda?!

Egy ködmönke!

Nem ám selyem, bársony, sem pedig drága prémes, arany zsinóros, gyémánttal kvarrott, amilyen a kis herczeg-kisasszonyt megillette; hanem afféle közönséges, olcsófajta ködmönke, amelyet a legszegényebb paraszt leánykák viselnek.

A kis herczeg-kisasszony eleinte majdhogy meg nem megharagudott. De aztán nagyot nevetett.

— No, ez furcsa! Láttam én ilyen ködmönkét holmi koldus gyermekeken, mikor kocsikáztam. De valjon csakugyan reám van-e szabva? Ugyan milyen volnék benne?

Forgatta, nézegette, aztán a tükör elé állt és fölpróbálta. Nagyon nevetett.

— Lám, nagyon jól illik. Igazi szegény pór leányka lettem. Valjon rám ismernek-e benne?

Hirtelen valami sajátságos nyugtalanság lepte meg, nem volt maradása a kastélyban. Ellenállhatatlan titkos erő üzte, kergette, hogy induljon, menjen, maga sem tudta, hová. Nehány percz mulva már künn volt az országuton, ahol eddig soha sem járt gyalog-szerrel. Pedig nem éppen kellemes séta esett most oda künn. Nagy hó borította az utat, csipős szél fujdogált, igazi deczemberi idő járt.

De a kis herceg-kisasszony csak gázolt odább a hóban. Ugy érezte, mint ha vezetné valaki. Mint ha valami büvös hatalom uralkodna rajta, mióta a ködmönkét felöltötte. Ámde csöppet sem bánta. Inkább vidáman ballagott egyre odább s maga is kíváncsi volt, valjon hová jut?

Egyelőre nem jutott el sehová, csak bolyongott egyre messzebb, ismeretlen tájakon. Addig-addig, hogy egyszerre csak az vette magát észre, hogy valami baja van.

— Olyan furcsát érzek . . . mi bajom lehet? Talán . . . igen . . . éhes vagyok! Oh, ez nagyon jó!

Jó ám, akkor amikor. Otthon a fényes palotában akár hányszor megesett, hogy a kis herceg-kisasszony hozzá ült a legpompásabb ételekkel, csemegékkal tele rakott asztalhoz, de csak úgy immel-ámmal kóstolgatott ebből is, abból is.

— Nincs étvágyam, nem köll! mondotta az ajkát bigyeszgetve.

Most nem csak étvágya volt, hanem ugyancsak megéhezett; de . . . nini . . . biz ez furcsa . . . nincs mit harapnia! A fagyos,

havas mező nagyon hasonlított ugyan a fehér abrosszal terített asztalhoz, de biz' azon még az éhes verebecske sem talált egy csipetnyi harapni valót sem.

— Ejnye no . . . ez már hiba! Már nem is tudom, hol vagyok, haza sem találok hirtelenében. Tovább kell bandukolnom, míg valami emberi hajlékhoz nem érek. Ámbár . . . ej, de szeleburdi voltam! Zsebre dughattam volna egy zacskó aranyat . . . így pedig egy fillérem sincs. Ingyen alig ha traktál meg valaki.

Már pedig, ha pénze sem volt és haza sem mehetett, mégis csak abban bizakodhatott, hogy vendégül tér be valahová. Sietős is volt a dolog, mert már esteledni kezdett, de meg már nagyon el is fáradt. Szerencsére a távolban házat pillantott meg.

— Talán jó emberek laknak benne. Karácsony estéje van, ilyenkor mindenütt vendégséget csapnak, engemet pedig bizonyosan kész örömet látnak vendégül.

Ekkor a ködmönkéjére esett a tekintete. Hirtelen nagyon leesett az álla.

— Oh, hiszen ebben a silány ködmönkében csak holmi szegény lánynak fognak gondolni. Hiába mondanám, hogy ki vagyok.

Már ezen nem segíthetett, hát csak ment a ház felé, végre oda is ért. A ház jócskán távol esett a falutól, nagyon rozszant, szegényes házikó volt, nem is igen füstölt a kéménye. Itt aligha készül nagy vendégség.

A ház előtt egy fiu, lehetett vagy tizenkét-tizenhárom éves, fát aprított. Nagy szorgalommal végezte a dolgát, de amint egyszer fölpillantott, meglátta a már ott álldogáló és habozva feléje tekintgető leánykát. Barátságosan szólt:

— Nini, hát te ki vagy? Ismerek mindenkit a faluban, de téged soha sem láttam.

lak még. Talán bizony idegenből tévedtél erre felé?

— Valóban úgy van. Azt sem tudom, hol vagyok itt. Pedig már nagyon elfáradtam és megehültem.

— Akkor hát kerülj beljebb. Megpihenhetsz nálunk és egy darab kenyér is akad.

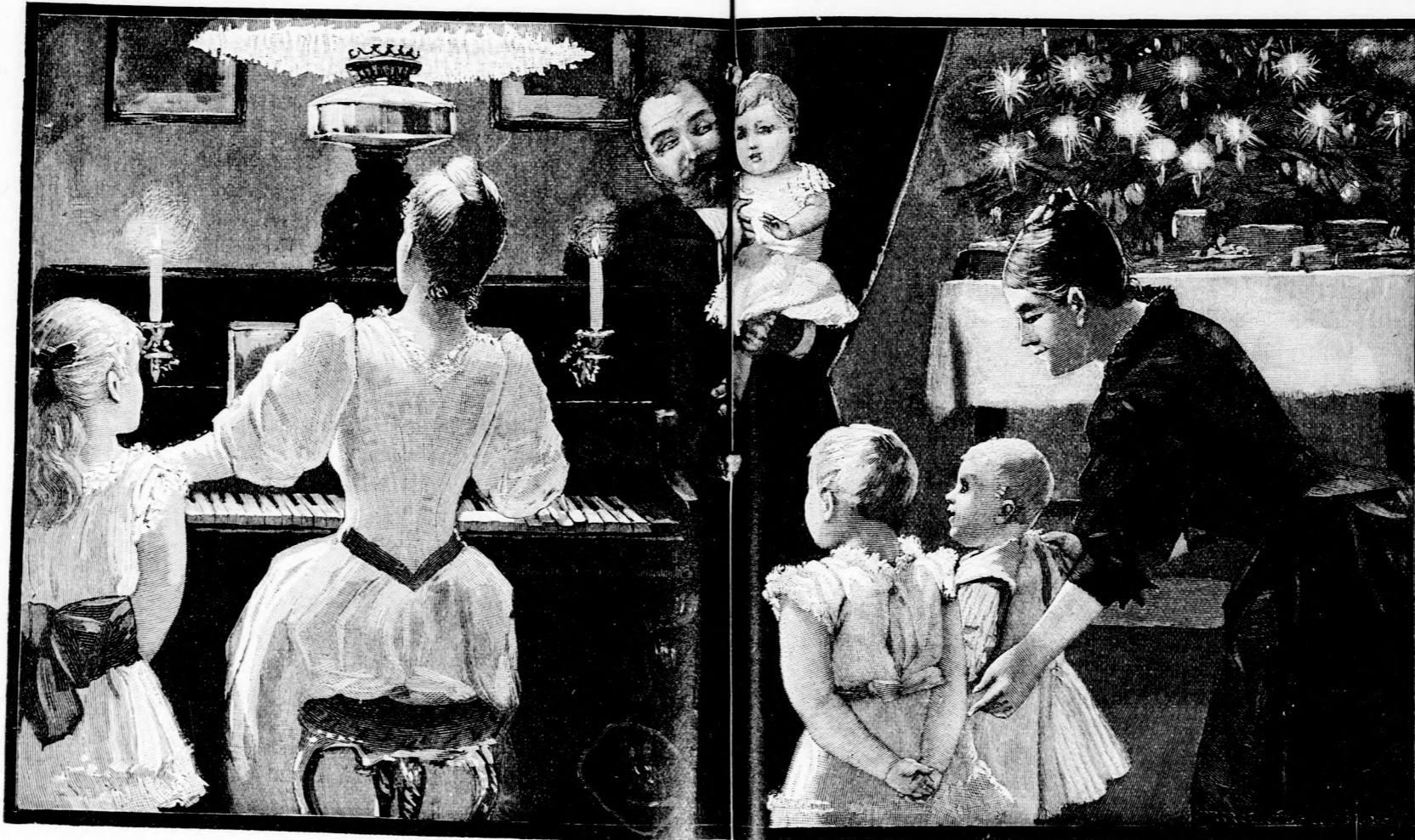
Össze szedte a föl-apritott fát és bevitte a házba, maga után hiva a kis herceg-kis-asszonyt.

Nagyon szegényes szobába léptek be. A tűzhelynél egy töpörödött anyóka melengetőzött, az ágyban pedig egy az ágyban pedig egy sápadt képű kis fiu feködt és nyögöcsélt.

— Nagyanóka! szölt a fiu, ez a kis leány eltévedt, mert már ráesteledett, oda künn pedig ugyancsak hideg van, hát behívtam.

— Jól tetted, Misi fiam, felelé az anyóka szeliden. Elég baj szegénykének, ha ezen a szent estén idegenben köll bolyongania.

— Én is úgy gondoltam. Aprítottam jó csomó fát, így legalább jó meleg szobánk lesz,

KARÁCSONYI ÉNEK.

*Kigyullott a karácsonyfa,
Ezer csillag csillog rajta.
Körülötte meg alatta,
Csomók titkos burkolatba.*

*Papa, mama, vajon mi a?
Mindegyikben arnyal fia?
Ugy van, úgy van! A tiétek!
De ki előbb ne győtek,*

*Amíg égbe föl nem zendül
Mindnyájunk ajkán az ének —
Hálát adva tiszta szívből
A Szeretet Istenének.*

ha már angyalfia nem is járja nálunk.

— Csak Gyuricza volna jobban, nem kívánnék én egyebet, sóhajtá az öreg asszony.

Az ágyban fekvő fiucska épp megszólalt:

— Vizez! Oh, adjanak vizet! Ugy éget... oh! . . .

Az öreg asszony adott egy kevéske vizet a betegnek, de csak alig egy jó kortyra valót.

— Még, még! könyörgött Gyuricza.

— Nem lehet, fiacskám! Türed, amig bírod. Tudod, azt mondta a tisztelendő ur, hogy az is árt, ha tulságosan sok vizet töltesz magadba. És mind hiába, azt a belső forróságot még sem üzi el. No, ugy-e, még türod egy kicsit?

— Ha nagyanyácskám úgy akarja . . . hát . . . türom, felelé a kis beteg fájdalmas megadással.

A nagyanyóka aztán a kis herceg-kis-asszonyhoz fordult:

— Ha eltévedtél, sokat bolyongtál, akkor talán éhes is vagy, kis leányom?

— Nem tagadom, nagyon megehültem.

— Mindjárt szelek egy darab kenyeret.

Adott neki jókora darab fekete kenyeret. A kis herceg-kisasszony eleinte gyanakodva nézte ezt az enni-valót; soha sem látott ilyen fekete kenyeret. De mert igazán éhes volt, végre is bele harapott. És úgy találta, hogy nagyon jó. Otthon a fényes kastélyban semmiféle kalács és cukros sütemény sem izlett neki annyira. Mialatt pedig eszegetett, az is szemébe ötlött, hogy az öreg asszony és Misi valószínűs örömmel nézik az ő falatoztatását; látszott, hogy igazán jó szívvvel adták azt a darab kenyeret és örömük telik benne, hogy izlik neki. De meg is mondták.

— Régente nemcsak ilyen sovány falattal vendégeltünk volna meg, szólt az öreg asszony. Nálunk is ünnep volt hajdan a Karácsony, mikor még élt a jó fiam. Hejh! Az Ur magához szólította, utána még a menyem-asszonyt is és reám, szegény gyámoltalan öregre maradt a két árva gyerek. No, nem zugolódok. Még eddig legalább kenyeret tudtam nekik adni... csak szegény Gyuricza meggyógyulna!

Misi szeretettel simogatta meg a nagyanyja ránczos, fakó képét.

— Ne busuljon, nagyanyókám, majd lesz az még jobban is. Esztendőre vagy kettőre már elszegődhetek kisbéresnek, akkor majd megsegíthetem ám nagyanyókat és Gyuriczát. Akkor majd a Karácsony is vigabb lesz.

— Tudom, fiam, hogy megteszed; de az még messze van. Isten tudja, megérem-é?

— Meg bizony! Már hogy ne érné meg?

A kis herceg-kisasszony tünődve hallgatta ezt a beszédet. Lám, hát nem mindenkinek van boldog és vig Karácsonya!

Ezek a szegény emberek ugyancsak nyomorúságban töltik a szent ünnepet.

Igen, azt látta, hogy biz' itt nagy a nyomorúság, de azért ezek a szegény emberek nem sirtak-rittak; még csak annyira boldogtalanoknak sem látszottak, amilyenek ő érezte magát, midőn nem tudott a maga számára mit kívánni angyalfiának. Bezzeg volna ezeknek elég kívánni valójuk; de még csak szót sem tesznek róla, mint ha nem is szent Karácsony estéje volna.

Azaz mégis. Gondoltak biz' ők rá. Misi, miután jól megrakta a tüzet, így szólt:

— Nagyanyókám, én most már megyek, mert ha idején ott nem leszek, még talán más valakit vesz be helyettem Palkó.

— Bizony siess, fiam. Legalább neked legyen egy kis örömed.

— Jut majd abból másnak is. Megvárjanak ám, nem fog az nagyon sokáig tartani.

Aztán a kis herceg-kisasszonyhoz fordult:

— Lesz ám részünk kalácsban is, ha nem is a magunk sütetjében. Tudom, megtelex ez a tarisznya.

— Honnan hozod?

— Innen a faluból. Adnak bőven a betlehem-járóknak. Én is köztök leszek.

A kis herceg-kisasszony hallott már valamit róla, hogy faluhelyen Karácsonykor szegény gyermekek sorra járnak a házakat, üveges szekrénykét hordozva, melyben a jászolban fekvő kis Jézuska látható. A fiuk kenderkóczból hosszú szakált kötnek az állukra és betlehemi éneket énekelnek.

— Ej, ezt én még nem láttam, most pedig velök mehetek, mert magamat is csak olyan szegény gyermeknek hisznek, gondolá a kis herceg-kisasszony. Ez nagyon mulatságos lesz.

Mindjárt kérte is Misit, hogy elkísérhesse.

— Nem bánom, lesz ott más gyerek is sok. De megfázol ám, mert hideg van.

— Oh, van nekem jó meleg ködmönkém.

Hát elmentek mind a ketten. Egyik házba betérvén, ott már együtt találták a betlehemes fiukat, akik épp magukra öltötték az álruhát. Misi is hamar elkészült, aztán megindultak.

Legelőször is a tisztelendő ur házánál jelentkeztek, aztán sorra járták a tanító, jegyző, bíró és a módosabb gazdák házeit. Mindenütt elénekelték a szép betlehemi éneket s a jó emberek mindenütt áhitattal hallgatták végig, aztán megdicsérték a fiukat, bucsuzóul pedig megajándékozták kalácssal és egy kis apró pénzzel is. Jócskán megtelt minden fiunak a tarisznyája, de a közös kis zacskó is, melybe a tizeskéket, filléreket gyűjtötték. Tudta mindenki, hogy csupa szegény ficzók ez a betlehemes csapat; hadd legyen egy kis jutalmuk a fáradságukért.

Mikor már nem tudtak több olyan házat, a hová beköszönthettek volna, barátságosan megosztzkodtak az ajándékokon. Böven jutott mindegyiknek fonatos kalács, mákos patkó, no meg az apró pénzből is egy csomócska. Nagyon meg voltak elégedve.

Misi megolvasta a pénzt.

— Elég lesz... azt hiszem elég lesz. Most már megvehetem valahára! szólt félig magához.

— Mit akarsz venni? kérdé a kis herczeg-kisasszony.

— Egy szép bicskát. Nagy szükségem van rá és már oly régen kívánkozom utána! Eddig nem juthattam hozzá, mert szegény jó nagyanyókámnak alig telik a minden-

napi kenyérre. De most végre megvehetem. Még nyitva van a bolt, láttam. Mindjárt be is térek oda.

A kis herczeg-kisasszony elkísérte. Mint a falusi boltokban rendesen, úgy ebben is mindenféle portéka volt, amire az egyszerű falusi népnek szüksége lehet. Hát volt bicska is különböző fajta, olesó is, drága is.

— Az a kérdés, Misi fiam, mennyi a pénzéd? kérdé a boltos.

Misi elő kotorta, újra megolvasta. No, nagyon szép bicskát vehetett rajta. Ki is választotta, megalkudtak, kifizette, zsebre is tette és örvendező képpel készült távozni, mikor egyik polczon megpillantott valamit.

— Ni, milyen furesa sárga alma! mondá. Ilyet még soha sem láttam.

A kis herczeg-kisasszony is oda tekintett és nagyot nevetett. Ő jól ismerte.

— Nem alma az, hanem narancs.

Misi megállt. Habozni látszott, de csak egy pillanatig, aztán kérdé:

— Narancs? Az a messzi földön termő jó gyümölcs, amelynek olyan pompás leve van?

— Az hát! Miért kérded?

— Mert a tisztelendő ur azt mondta, hogy a szegény beteg Gyuricza öcsémnek, mikor az a szörnyű szomjuság gyötri, egy-egy szeletke narancsot köllene adni; ha azt szopogatná, könnyebben türné a baját.

— Azt jól mondta a tisztelendő ur, jegyzé meg a boltos. De hát ez kissé drága portéka, így persze nem juthat Gyuriczának.

— De igen, szólt Misi és elő vette az imént vásárolt szép bicskát. Kérem, vegye vissza a bicskát és adjon az árán narancsot.

— No, fiam, talán úgy is lehet, hogy egy olcsóbb fajta bicskát választol, akkor egy-két narancsra is jut.

— Nem, nem, az egészsnek az árán. Ne szenvedjen szegény Gyuricza. Sokáig lesz még ő beteg.

És a rég óhajtott szép bicska helyett Misi egy csomó narancssal indult haza felé. A kis herczeg-kisasszony csodálkozva és tünődve ment mellette, annál inkább, mert Misi olyan boldog és vidám arcot mutatott, mint ha valami nagy szerencse érte volna. Már ez csak furcsa! A kis herczeg-kisasszony majdnem boszankodva mondá:

— Te ugyan szépen tuladtál az angyalfián, melyet nagy nehezen megszerezte magadnak! Talán esztendeig sem lesz újra módod benne, hogy teljesüljön a régi kívánságod. És még úgy teszel, mint ha örülnél.

— Hogy ne örülnék? De bizony örülök! Én erős, egészséges vagyok és ha vágytam is a szép bicska után... no bizony!... megleszek nélküle ezután is. De Gyuricza beteg, nagyon szenved és ha valamicskét segíthetek rajta, hogy ne örülnék annak jobban, mint akár száz bicskának is? Hát neked nem telne öröme benne, ha másnak a szenvedésén segíthetnél, másnak örömet szerezhetnél? Persze, nincs módod benne... de ha volna?

A kis herczeg-kisasszony szégyenkezve sötötte le a szemét. Ha módja volna! Hiszen van bőségesen módja, ha nem is éppen most e pillanatban, de otthon a fényes kastélyban, ahol már az tette boldogtalanná, hogy kivánni valót sem tudott kitalálni. És soha sem jutott eszébe, hogy pazar bőségéből másoknak juttasson,

hogy örömet szerezzen olyanoknak, akiknek csak gyéren lehet részök benne.

Pedig most már érezte, hogy az valóban nagy öröm lehet, ha másokat boldoggá tehetünk, vagy legalább is megsegíthetünk. Igazában jó szive levén, titkon ugyancsak vádolta magát, a jövőre nézve pedig szép szándékok kezdtek érlelődni benne; de egyszerre csak eszébe jutott valami... szinte bele sápadt.

Az jutott eszébe: hátha vissza sem kerül többé a fényes palotába? Maga sem tudja, hogyan került el onnan... hát ha megmarad ilyen szegény földönfutó leánykának?

Nem ért rá, hogy ezen töprenkedjen, mert Misi megszólított valakit: egy nagyon törődött öreg embert értek utól, aki mellett egy sápadt, vézna, beteges leányka lépegetett, körülbelül akkora, mint a herczeg-kisasszony.

— Ilyen későn indul haza, Estók bácsi? kérdé Misi. Ugyan megfáznak, amíg eljutnak a szomszéd faluba.

— Hát mit csináljunk? Ott legalább van viskónk, amelyben meghuzódhatunk. Majd sietünk, hogy meg ne fagyjunk.

A kis herczeg-kisasszony látta, hogy az öreg embernek még csak volt olyan amilyen rongyos szüre, de a leánykát még csak valami kendőfele sem védte a hidegtől.

— Jaj, szegény! Hiszen megvesz az Isten hidege! Várj csak!

Gyorsan lehuzta magáról jó meleg ködmönkét és ráadta a szegény leánykára.

— Így ni! Legyen a tied. Én erős és egészséges vagyok, jobban birom a hideget.

Misi mondani akart valamit, de nem jutott szóhoz, mert abban a pillanatban, midőn a herczeg-kisasszony oda adta a ködmönkét a didergő leánykának, ara-

nyos hintó rohogott elő az uton, a kocsi lámpása a sötétben épp a herczeg-kisasszonyra világított rá s a hintóból örvendező kiáltás hangzott:

— Ő az! Megtaláltuk! Hála Istennek!

A kocsi megállt, a bakról ezüst paszomántos ruháju inas ugrott le, fölkapta a kis herczeg-kisasszonyt és beemelte a hintóba — a szerető anyja ölébe. És mire Misi meg az öreg ember és leánya fölocsudtak ámulatukból, a hintó már messze rohogott.

Késő éjszaka volt, mire a kis herczeg-kisasszony haza került a kastélyba, olyan fáradtan, kimerülten, hogy azonnal le kőlött feküdni. De nem aludt el mégsem rögtön. Össze kulcsolta kis kezeit és hálásan suttozta:

— Köszönöm, Jézuska, a ködmönkét! Megtanultam benne, mi tehet boldoggá.

Ettől fogva nem unatkozott többé a kis herczeg-kisasszony, nem fitymált semmit, sőt annyi kívánni valója volt, hogy a szülei alig győzték mind teljesíteni. Szerencsére olyan dús gazdagok voltak, hogy mégis megtehették. És mennyi dolga, mennyi gondja volt és milyen örömmel, mily boldogan járt a végére! Most tiz tuczat cipőcske kellett szegény gyermekeknek, most nagy csomó ruha öreg embereknek, most kenyér és egyéb elemőzsia a szükölködőknek, majd meg orvosság a betegeknek; alig jutott ideje és pénze, hogy magáról is gondoskodjon. No de telt arra is.

Amerre járt, áldották és csak »a kastélybeli kis angyal« néven emlegették. De legbővebben Misinek és Gyuriczának meg a jó nagyanyókájoknak jutott a kis herczeg-kisasszony adományaiából.

— Tudod, Misi, így van ez rendjén, mondá neki. Tőled tanultam meg, hogy van szebb és nemesebb öröm is önző vágyaink teljesülésénél. Szerető szívvvel örömet szerezni másoknak, enyhíteni a szenvedők baján: aki bőségében erre gondol és megteszi, annak meghozza a Jézuska a legszebb angyalfiát, az igazi lelki boldogságot!

A V I G Ö T L E T.

— Apróka történet. —

BNYHE, csöndes téli nap volt, nem igen felelt meg annak, amelyet Karácsony szombatjára várnak faggyal, hóval, zuzmarával.

— Fekete Karácsonyunk lesz, mondogatták.

Karcsi, aki az ünnepre haza került az iskolából, maga is jobb szerette volna, ha korcsolyázhat, hó-embert építhet; de így is meg volt elégedve, bőven talált mulatságot, mindenek fölött pedig Irénkével együtt nagy reményekkel nézett a Karácsony-est elé. A karácsonyfa már ott állt a vendégszobában, szépen föl is volt diszesítve. Mire este meggyulnak a gyertyácskái, lesz majd rajta és alatta bőven angyalfia. Persze, váltig szerette volna Karcsi, de meg Irénke is előre tudni, mit hoz a Jézuska; ám éppen csak ezt nem tudhatták meg. Sőt ebéd után a mama így szólt:

— Nekem most sok dolgom lesz és nem szeretném, ha sokat lábatlankodnátok körülöttem. Csöndes, enyhe az idő, sétáljatok ki a kertbe. Majd hivlak, ha ideje lesz bejőnnötök.

Éppen ekkor gyügyögés hallatszott a másik szobából. Szép kocsi-bölcsőben feküdt ott az alig egy éves kis Gusztika.

— Igaz a! szólt a mama. Irénkém, megkocsikáztathatod a kicsikét. Nem érek rá, hogy foglalkozzam vele. Jól felöltöztetjük, aztán szépen körülkocsikáztatod a kertben.

Irénke készséggel vállalkozott rá, nagyon szerette kis testvérkáját. Bepólyálták a kis babát, hogy csak az orrocskája hegye lát-

szott ki, de még a koci függönyét is össze huzták.

— Nincs ugyan hideg, szolt a mama; de azért csak legyen a függöny így össze huzva, hogy a levegő ne érje közvetlenül a kicsikét. Szépen lassan tologasd a kocsit, Irénkém.

Értett már ehhez Irénke, sokszor kocsi-káztatta testvérkéjét, most meg már éppen szívesen tette. Jól tudta ő, miért küldi el őket a mama az utból. Mire vissza térnek, már ott lesz az angyalfia a karácsonyfa alatt. Hát addig legalább eltelik az idő a Gusztika kocsi-káztatásával.

Vidáman tologatta a kis kocsit a kert kanyargós utain, koronként félrehuzta a függönyt, gyügyögött a kicsikével, dalolt neki, jól telt az ideje. Bezzeg unatkozott Karsci! Jó ideig őgyelgett ide-oda, végre Irénkéhez ment.

— Gyere, Irénke, játszunk valamit!

— Nem lehet. Nem hagyhatom a kicsikét.

— Dehogyan nem! Elheverget ő a kocsi-jában.

— Nem úgy van az. Ha nem mozog a koci, nem ringatja, akkor fölébred, sirdogál.

Es mind hiába való volt Karscinak minden rábeszélése, erőszakoskodása: a jó Irénke nem tágitott. Karsci boszusan dörmögte:

— Haszontalan kis tacsakója! Miatta köll unalmaskodnom.

Egyszerre föl-kaczagott. Jutott valami az eszébe.

— No megállj, hugocskám! Ha nem akarod egy perczre sem elhagyni a kicsikét, majd megrétfállak, gondolá.

Aztán látszólag közönyösen szolt:

— Nem volna olyan unalmas ez a sétálgatás, ha legalább egy kis kalácsot rágiésálhatnánk.

— Biz' az nem volna rossz. Menj be és kérj az öreg szakácsnétól, mondá Irénke.

— Ad is az nekem! Alig kerültem haza, már háboruságban vagyok veled.

— Igen ám, mert megdézsmáltad a mazsolát.

— De nagy sor! Hanem tudod mit? Menj be te és kérj tőle valamit. Majd én addig tologatom a kocsit.

— Nem bánom. De szépen lassan tologasd!

— Bizd rám! Nem nagy tudomány kell ahhoz.

Elsietett Irénke. Nem nagy idő telt bele, már vissza is tért egy jókora darab diós patkóval Karsci ezalatt már messze járt a kocsival attól a helytől, ahol az imént hagyta; a kert tulsó végében látta, oda sietett hozzá. Megfelezte vele a kalácsot és kérdé:

— Nem sirt a kicsike?

— Már ugyan miért sirt volna? Hiszen látod, folyvást kocsi-káztattam.

Jóízűen megették a kalácsot.

— No, most már told magad tovább, szolt Karsci és elfordult, mint ha odább akarna menni.

A következő pillanatban éles sikoltás hallatszott. Irénke félre huzta a koci függönyét és meredten bámult... az üres kocsiba. A kis Gusztika nem volt ott.

— No, mi baj? kérdé Karsci látszólag kíváncsian.

— Karsci! Mit csináltál? Hová tetted a kicsikét?

— Ugyan hová tettem volna? Ott van a kocsi-ban.

— Nincs! Hiszen láthatod... üres!

— No lám! Kiszökött a hamis, amíg ezt a vesszőt vágtam le magamnak.

— Ugyan ne mókázz! Hiszen Gusztika még járni sem tud.

— Akkor hát csoda történt. Talán elröpült... hiszen angyalnak mondogatjátok.

— Tüstént mondd meg, hová lett! Még valami baja esik! Jaj Istenem!

Karsci csak vonogatta a vállát és gyönyörködött az Irénke nagy ijedezésében. A leányka végre futásnak eredt.

— Akkor hát megyek a mamához... De már ezt nem akarta Karsci.

— Ne szepegj, no! Nincs a kicsikének semmi baja. Amott fekszik a padon, jól betakarva.

Siettek a padhoz és... ekkor lett csak nagy az ijedelem. Még pedig Karsci talán még sápadtabb lett, mint Irénke. Mert a padon ott volt ugyan egy kis takaró, de Gusztikának csak hült helyét találták.

Most már mind a ketten reszketve bámultak a padra.

— Eltűnt! Elrabolták! hebegte Irénke reszketve. Jaj Istenem! Hogy lépjek a mama elé?

Karcsi kékült, zöldült s akadozva mondá:

— Talán... talán... mégis elmászott... itt kell lennie...

Oktalan föltevés volt ugyan, hogy a pólyás baba elbujhatott volna, de nagy rémületökben csak keresték, kutatták egyre növekedő félelemmel. Sehol, semmi nyom! Pedig már sötétedett. És a ház felől kiáltás hallatszott:

— Irénke! Karcsi! Gyértek be!

— Jaj Istenem! Jaj, mi lesz most! szolt Irénke zokogva.

— Én... én... nem megyek be... hebegte Karcsi. Inkább... inkább világga bujdosom!

Nem indult ugyan rögtön, hanem meghuzódott egy bokor mögött. Irénke kétségbeesett elszántsággal ment be a házba. Amint a szobába lépett, nagyot sikoltott, de most... örömben. A kis Gusztika vigan gögicselt a mama ölében. S a mama szeliden szolt:

— Irénkém, nincs ugyan hideg, hát nem történt baj, de mégsem volt helyes, hogy a kicsikét kivettétek a kocsiból. Jó, hogy a kertészne arra járt és behoza.

— Én... én nem is tettem.

Vallatóra fogták s el köllött mondania, mi történt.

— Ugy! Hát Karcsi garabonczáskodott? szolt az apa. No, hát akkor csak hadd lakoljon.

Benn a házban vigan voltak, már meg is kapta mindenki az angyalfiát, Karcsi pedig még folyvást ott szepegett a bokor mögött és keservesen sohajtozott.

Eddig már el is oltották a karácsonyfa gyertyáit!... Mi lesz velem?... Oh, de rossz tréfa volt... Mit csináljak?

— Gyere be, mert meghülsz, felelt valaki.

Az apa volt, aki kézen fogta és bekisérte. Reszketve, sápadozva ment Karcsi s annál inkább riadozott, mert apja egy szót sem

szolt. Végre benyitottak a szobába, ahol a többiek mind együtt voltak a karácsonyfa körül.

— Itt a kicsike? Hála Istennek! ujjongott fel Karcsi.

— Megszenvetél, garabonczás, ugy-e? szolt az apa jószággal. No, nem lett baj a tréfából, hát elég volt büntetésnek az eddigi szepegésed. Most már vigan lehetünk.

Voltak is. De Karcsi megfogadta, hogy jövőre jobban meggondolja a vig ötleteit.

KIS BETEGEK KARÁCSONYA.

(Képekkel a 412. és 413. lapokon.)

BSKOLA bezárul, műhely csöndessé lesz, elpihen mindenütt a fárasztó munka, hogy elkövetkezik a rég várva várt nap: szent Karácsony napja: a Szeretet és öröm ünnepe öregnek, ifjunak, gazdagnak, szegénynek, de mégis leginkább a gyermekek vidám, boldog seregének. Ugy-e bizony, mindannyian reménykedve várjátok, mit hoz a Jézuska, meg volt-e kis hiveivel elégedve azóta, hogy legutoljára itt járt látatlanul náluk?

Akad itt-ott talán, akinek nem egészen nyugodt a lelki-ismerete, mert van ám a rovásán; bánja is már nagyon az engedetlenséget, makacsságot, lustaságot s fogadkozik, hogy majd másképp lesz ezután. A Jézuska pedig olyan áldott kegyes, hogy megbocsát és egyelőre beéri a jó szándékkal, a javulás ígérétevel, nem vonja meg ajándékát attól sem, aki bizony-bizony nem igen szolgált rá.

Öröm száll hát a szivekbe előre is és vidáman várják az édes otthonban a szép ünnep-napot.

Igen, de hát akit nem talál a Jézuska otthon?

Olyan talán nem is akad senki, gondoljátok. Ha tudja valaki, hogy kedves vendég

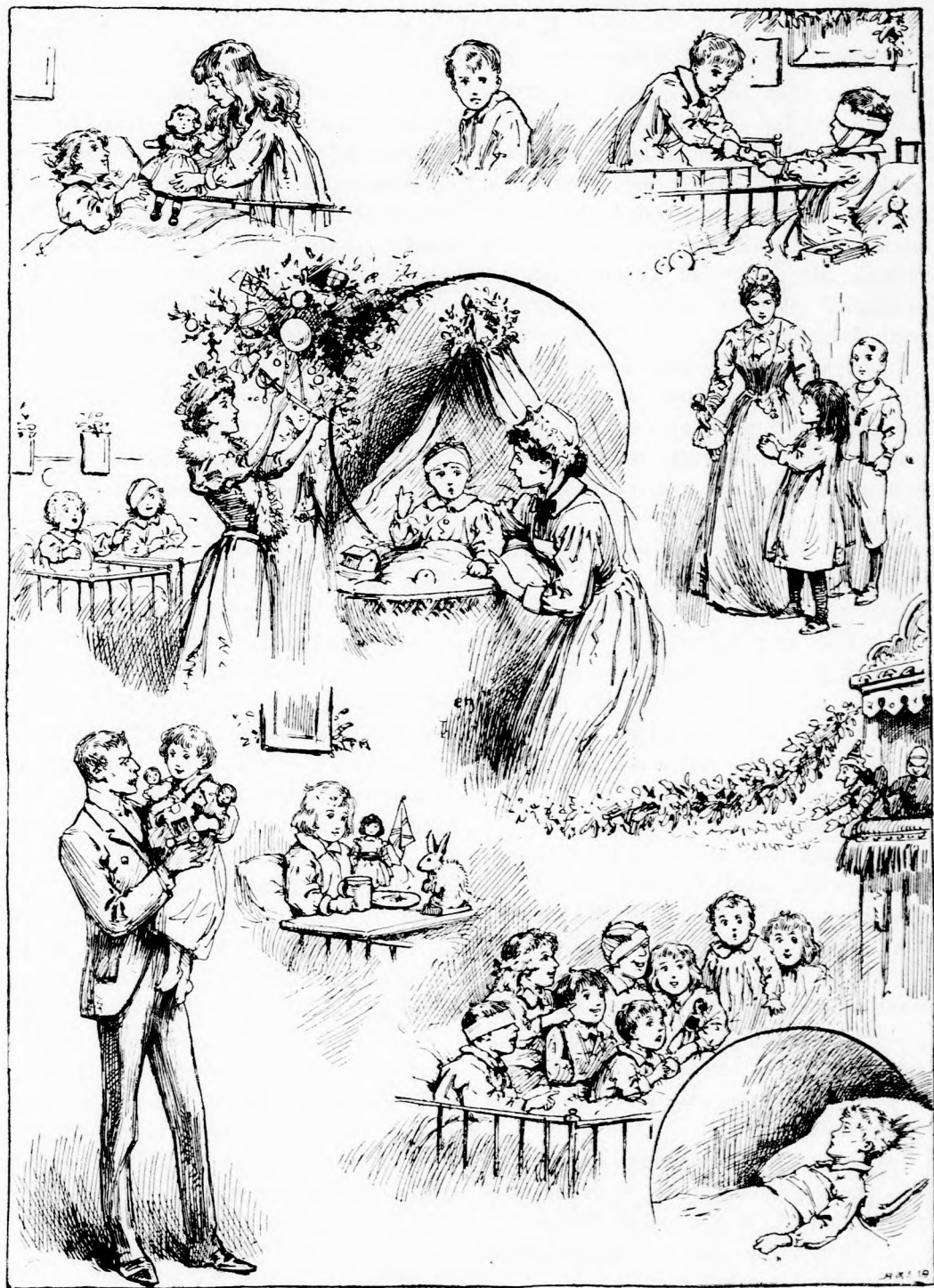
érkezik, azt már csak megvárja, nem megy
el a háztól?

Hajh!... dehogyan nem, mikor kénytelen vele!
Kényszeríti egy gonosz ellenség: a betegség.

KIS BETEGEK KARÁCSONYA I.

Nagy baj a betegség, szenvedés minden-
kinek, de még szerencsés az olyan beteg
gyermek, akit édes otthonában szerető
szülék ápolnak. Sok, sok szegény gyermek

KIS BETEGEK KARÁCSONYA II.

nem részesülhet benne, elviszik az otthonából, ámde épp ez válik javára. Szegénység, gond uralkodik otthonában, a verejtékes munkában fáradó szülék nem ápolhatnák, még tán orvosságot sem tudnának szerezni számára, sem pedig betegnek való jó eledelt. Elviszik hát oda, ahol az emberszeretet mindennel ellátja a szegény beteget: a gyermek-kórházba.

Jó dolga van ottan, már persze a menynyire szenvedő betegnek jó dolga lehet. Kap tiszta ágyacskát, gyógyító orvosságot; nyájas orvos naponként látogatja és a Szeretet angyalai, áldott szívé ápoló apácák, éjjel nappal gondját viselik. Talántalán jobb dolga is van, mint egészséges korában otthon volt; de azért hogyné vágyódna egészsége, édes otthona, jó szülei után? Hát még mikor eszébe jut, hogy közeledik a szent Karácsony ünnepe!

— Én nem leszek otthon! Ha benéz is a Jézuska hozzánk, engemet nem talál! Szomorú ünnep lesz itt a sok beteg közt, a csöndes kórházban!

Búsan sóhajt a kis beteg s jobbról, balról visszhang felel sóhajtására a szomszéd ágyacskákból, beteg társaitól. Ők is épp arra gondolnak s némelyiknek könny is pereg végig a halvány arcocskáján.

Látja a szelid ápoló néni, sejti is a bánat okát s titokzatos mosolygással szól:

— Szomorkodni és könnyezni nem szabad! A türelmes beteget szereti a Jézuska és ha békésen, megadással türtök, majd ide is ellátogat.

Szinte nem is tudják hinni. Pedig mégis igaz ám. A Jézuska itt is, ott is sug valamit jó emberek, jó gyermekek fülébe.

— Ti boldogok, meg ne feledkezzetek a szegény kis betegekről!

Nem sugja hiába. Nemes jótékony szívek gondoskodnak róla, hogy vidám ünnepek legyen a kis szenvedőknek is. Jó testvérek, rokonok jönnek a bús házba látogatóba s mindegyik hoz angyalfiát beteg kis kedvesének. Jönnek mások is, azokhoz, kiknek messze távolban élnek szülei, testvérei, kik senkit sem várhatnak vigasztaló látogatóknak. Mily kellemesen csalódnak!

— Igen, mert vannak, akik megértették a Jézuska igéjét: »Szeretet és béke legyen a földön!«

A Szeretet pedig segítséget, vigasztalást visz a szenvedőnek, szomorkodónak.

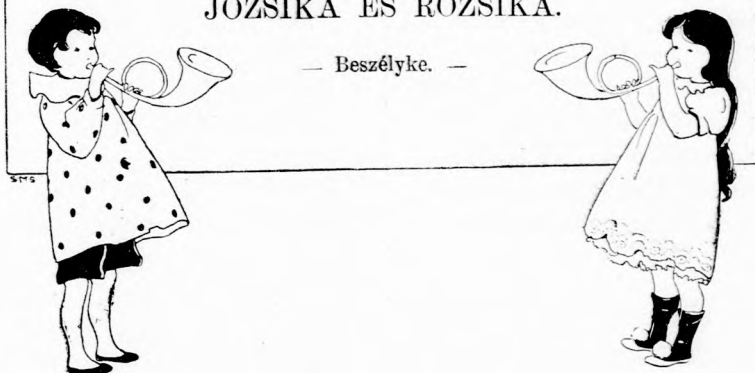
Jó gyermekek, kiknek otthon bőven jutott az örömből, hozzák fölös kincseiket; nénik, bácsik, ki gazdagabb, ki szegényebb, mindnyájan megrakodva jönnek, sorra járnak az ágyacskákat és mindegyik kis betegnek jut nemcsak gyöngéd vigasztaló szó, hanem kedves ajándék is, játék, könyv, csemege. Karácsonyfát is állítanak, fölgynak a kis gyertyácskák s a bús helyen, ahol annyi szenvedőnek fájdalmas sohajtása hangzott, ime most már fény ragyog, vigáság, nevetés hallatszik. Van mulatság sokféle, még Paprika Jancsi-színháza is a terem egyik sarkában s a felvidult kis betegek szinte el is feledik, hogy hiszen ők betegek. Boldog megleléssel térnek vissza az ágyukba és hálás szívvel rebegik:

— Köszönjük, kedves Jézuska, hogy a szent nap örömeiből részünk jutott minénkünk is! Áldás legyen mindazokon, akik e szép ünnepnapon arról is megemlékeznek, hogy örömben részesüljön a sok szegény beteg gyermek!

JÓZSIKA ÉS RÓZSIKA.

— Beszélyke. —

VOLT egyszer két kedves gyermek. Iker-testvérek voltak; egyik fiu, a másik leány. Mind a kettőnek szőke volt a haja, fekete a szeme s piros az orcája. Egyforma nagyok voltak s minden egyébben hasonlítottak egymáshoz. Még a nevük is majdnem egyforma volt; a fiut Józsikának, a kis leányt meg Rózsikának hívták.

A két gyermek nagyon szerette egymást. Mindig együtt voltak, együtt játszadoztak, együtt örvendeztek.

Egy napon így szólt Józsika Rózsikához:

— Egyet mondok, kettő lesz belőle! Vigyük ma kocsikázni Gyöngyikét, a te nagy babádat!

— Jaj, be jó lesz! felelte Rózsika. Fogd be gyorsan a lovacskáidat a kis kocsiba. Majd én addig felöltöztetem a Gyöngyikebabát!

Néhány percz múlva készen állt a kis kocsi. Bele volt fogva a Józsi két kis lovacskája. Addigra a Gyöngyike is elkészült az öltözködéssel s büszkén foglalta el helyét a kocsiiban.

Rózsika tapsolt örömeiben:

— Nagyszerű utazás lesz ez! Most fogd meg a zsineget, Józsika és húzzadd, mert a

falovaeskák csak akkor szaladnak. Én leszek a kocsis, én hajtom a lovakat a kis ostorral!

Vidáman folyt a játék egy darabig a tágas szobákban, de a kis kocsis, Rózsika, nem sokára megunt a lassú ügetést és nógatni kezdte Józsikát.

— Gyí, te lovacska! Szeretném ha sebesebben utaznánk!

Nem köllött ezt Józsikának kétszer mondani. Szaladt, ahogy csak birt!

Most volt még csak pompás a multság! A kis ostor pattogott, a lovacskák vágattak. Gyöngyike selymes haja pedig csak úgy repült a nagy sietségben.

Tetszett ez a gyermekeknek nagyon s véges-végig vágattak minden szobán.

Rózsika pedig csak tovább is folyton mondogatta:

— Még sebesebben, még gyorsabban, Józsika!

Ennek a vig mulatságnak azonban szomorú lett a vége.

Egyszer kelletlenül gyorsabban kanyarodott át Józsika egyik szobából a másikba. A kis lovak megbotlottak s elestek, a kocsi fölfordult, Gyöngyike pedig kirepült belőle... s amint kirepült, hozzá vágódott

a falhoz és a másik perczben már csak porcellán-darabok voltak a földön, de a szép Gyöngyike-baba már nem volt sehoh. Össze tört, tönkre ment egészen!

A Józsika egyik lovacskája megsántult, a másiknak a dereka tört kettőbe. Még a kis kocsí sem maradt épen, az is szétmálolt a nagy ütéstől. Busultak a gyermekek. Vége volt néhány napra a vidámságnak.

*

Közeledett a Karácsony, az év legkedvesebb ünnepe, amikor a jó kis angyalok meglátogatnak minden gyermeket s elhalmozzák édességgel, játékszerrel.

— Gyermekek, mondá egy napon a mama, irjatok levelet a jó angyalkának. Kérjétek meg szépen, hogy ki ne feledjen benneteket a karácsonyi utjából. Irjátok meg azt is, hogy mit kívántok magatoknak Karácsonyra. Ha jók lesztek, az angyalka teljesíteni fogja a kívánságotokat.

A gyermekek örömmel fogadtak szót. Gyorsan elő szedtek papirost, tentát, penát s neki ültek a nagy munkának.

Irtak, irtak, irdogáltak mind a ketten egész délután, de az írását egyik se mutatta meg a másiknak.

Este aztán arany szélű két kis levelecske feküdt az ablakban. Szép, nagy, kerek betűkkel voltak megírva s az angyalkának voltak megcímezve.

Az egyikben ez volt írva:

Édes, jó angyalka!

Kérlek szépen, ne felejtkezz meg rólunk az idén sem és jere el hozzánk Karácsony estéjén és hozz egy szép, nagy babát: olyant, amilyen a Gyöngyike volt, a Rózsika régi babája; az, amelyik a minap összetört. Én

voltam az oka, hogy eltört, mert igen sebesen szaladtam a kis kocsival s most szegény Rózsikának nincs babája. Kérlek, jó angyalka, teljesítsd ezt az én egyetlen kérésemet. Igérem, hogy mindig jó leszek.

Józsika.

A másik kis levélben meg, melyet Rózsika írt, ezek a sorok állottak:

Kedves, aranyos angyal!

Légy szives és jere el hozzánk megint Karácsonykor. Én magamnak nem kívánok semmit, édes angyal, csak arra kérlek, a testvéremnek, Józsikának, hozzád egy szép kocsit két lovacskával. A multkor én voltam a kocsis, nagyon siettettem az utazást és össze tört a Józsika legkedvesebb játéka. Ha egy éppen olyant hoznál, nagyon boldog volnék. Édes, szép angyalkám, előre is köszönöm a jószágodat.

Rózsika.

Utóirat: A Józsika egyik lovacskájának már nagyon régóta hiányzik a felszeme, ám azért Józsika éppen úgy szerette. De ha te, jó angyalka, olyant hoznál helyette, aki mind a két szemire lát, annak biztosan még jobban örvendene.«

Reggelre már nem voltak az ablakban az apró levelek. A gyermekek tapsolva kiáltozták:

— Elvitte az a jó, kedves angyalka! Jók is leszünk mindig, hogy megkapjuk, amit kértünk.

Oh, be nehezen akart eltelni az a néhány nap Karácsonyig! Végre mégis csak eltelt lassacskán.

Karácsony estéjén egy nagy, nagy ragyogó karácsonyfa állott a Rózsikáék szobájában.

Alatta gyönyörű baba-ágyban a Gyöngyike feküdt: azaz egy szakasztott olyan kedves baba, amilyen az a másik volt. Nem mesze két lovacska állott egy szép kocsival. Fényes sörényük csak úgy ragyogott s még jobban a szemecskéjük, mindeniknek kettő; nem volt annak hijja egy sem. S ezen kívül sok, sok, nagyon sok játék! Edény, apró bubu, labda, puska, képes-könyv, annyi, de annyi, hogy alig bírták mind megnézni a gyermekek.

— Beteljesítette a jó angyalka a mi kívánságunkat, sőt még többet, sokkal többet hozott! mondták hálásan, boldogan a gyermekek.

Az ám! Mert a jó angyalka is, éppen úgy, mint az ember, annak a gyermeknek örvend s az olyanban gyönyörködik, aki jó, és úgy szereti egymást nagyon, nagyon, mint Józsika és Rózsika.

Szász Edith.

A KIS JÉZUSKÁRÓL.

*Ilyen édes kedves társaságot
Az én szemem még sohase látott.
Kis bogarak, szárnyas pillék ezek!
Karácsonyra vissza emlékeznek ...
Egymás mellé szépen körbe ültek,
S a beszédbe nagyon elmerültek.
Sorba mondják: » Volt egyszer, hol nem volt,
Játékokkal telistele nagy bolt ...
Leszállott az angyalok serege
— Most az egyszer igaz ám a rege! —
Ahitattal a gyermekek vártak,
Szívdobogva, lábujj-hegyen jártak ...
S egyszerre csak — szól az ezüst csengő!
Holdsugáron, levegőben lengő.
Hívja őket a kedves mamácska:
Fölragyogott a karácsonyfácska!
Örömben szót is alig leltek ...
Imádkozva alá térdepeltek.*

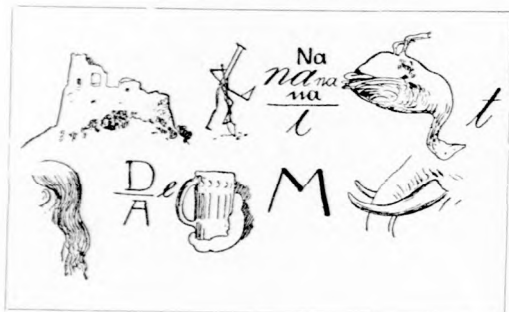
*Mennyi fényes drága égi szépség!
Repesett rá a kis gyermek-népség.
A Jézuska — oh az áldott, drága! —
Tudta, kinek mi a kívánsága.
Szöke baba, szemethunyó, pólyás!
Czukorkával telistele tojás!
Barna haju nagy kisasszony-baba,
Öltöztetve selyem- s csipke-habba!
Magyar baba, ingvállá csillámos,
Hinta-csikó, piros-nyerges, hámos!
Baba-bütor, szekrény, divány, székek,
Kis edények, — mi gyönyörű szépek!
És mi volt még a fehér asztalon?
Vilmácskának egész baba-szalon!
Valóságos nagy takarék-tűzhely!
Skatulyában — egy asztalos-műhely!
Arany szélű theás-csészék, kanna!
Arany gyűrűt kapott már az Anna!
Lajos kezén ugrándoza, játszva
Csörög-börög a fura pojácza.
Pali kapott csákót, kardot, puskát, —
S nem feledte Jézuska — a Zsuzskát.
Jó cselédre — a mama azt mondja, —
Mindig van a jó Istennek gondja.
Skatulyában nagy építő kövek, —
Hát a pompás képes mesekönyvek!
Korcsolyára vágyott Gyula régen,
Korcsolyázhat most a sima jégen!
Író szerek! — s milyen könyves-táska!
Olyan szépet nem láttál, pajtáska!
Olyan kincsek nincsenek a boltban,
Fenn készülnek, a ragyogó holdban!
Mikor a kis csillagok kigyulnak,
Az angyalok ott vígan gyalulnak.
Ott faragnak, furnak, varrnak, vésnek,
S ritka dolog, ha egyszer elkésnek.
A műhelyben ülnek szöve, fonva,
Felleggel van az ablak bevonva ...
Jó kis pillék bogárszeme ragyog,
És én velök nagyon boldog vagyok!
Körülvesznek, — a szívemre bujva, —
És én velök — gyermek vagyok újra ...*

Mama.

KÉP-REJTVÉNY.

— Egy híres vers kezdő sora. —

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A mesztiz“.

Elbeszélések Észak- és Dél-Amerikából. Az ifjuság számára írta Pajeken J. Frigyes; négy szín-nyomatu képpel, díszes kötésben.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXI. köt. 23-dik számában közölt rejtett szó megfejtése:

Fűrész, fű, rész, ész.

Helyesen fejtették meg: Förster Margit és Gyula, Schuch Ilus, Csauscher Mariska, Morvay Nauzika és Stanczi, Fellegi Vilmos, Ledermann Simon, Grosz Géza, Erdélyi Pista, Léway Lilly, Lederer Tibor, Gold Ella, Nemeskéri K. Margit (Valóban így van a neved? F. b.), Kárpáti testvérek, Tichtl Márta, Rhédey Zoltán, Mérey Dalma, Kilczér Gyula, Pap Lilike, Makkay István, Dengl Miklós, Szvétek Ilonka, Kövesi Jenő, Mészáros Janka, Materny Rózsika és Margitka, Schnábel János és Béla, Baka Béla, Dumtsa Dömötör, György és Sándor, Horváth Alajos, Borhy Margit, Péterfy Vilma, Kőszeghy Marianne, Kiss József, Weigert Aladár, Bayer Anti, Kolos Janka, Mihály és Fülöp, Asbóth Olga, Berger Pali, Hajcsi Rózsi, Ágfalvi Endre, Ruhig Flóra, Háy Irén és Julia, Fülöpp Pistika és Imrike, Tóth Margit, Szántó Olga és Ernő, Cselkó Gizi és Ilonka, Schill László, Purgly Alice, ifj. Metzger Ede, Somogyi Jolán és Jenő, Ybl Ida és Márta, Szamek Bandi, Spiegel Ella, Fáber Riza, Márkus Böske, Ujhelyi Gabriella, Csépany Béla, Kolisch Pál, Milutinovics Corina, Geréb Andor, Plotényi Eugénia, ifj. Kék Lajos, Löw Lenke, Kónya Feri (Gondosabb írásra törekedjél és ne györd oly

rendetlenül a levelet a borítékba, mert az disztelen. F. b.), Büchler Helénke és Jenő, Veress Gizi és Józsi, Kaiser Jenő, Sinkovits Clarisse és Ilma, Büben Iván, Révész Iluska és Bella, Kuffler Lajos, Dominig Ilonka és Erzsike, Csongrády Ilonka és Attila, Geréb Lajos, Kerekes György, Szóke Emmike, Danner Janika és Sanyika, Garai Lujza és Mariska, Deutsch Ilonka, Schödl Ervin, Vidonyi Ilonka és Sándor, Kornstein Klára, Hegyessy Sándor, Véghegyi Lajoska, Nyomárkay Annuska és Jóska, Jungenfeld Rudolf, Kazy Péter, Morvai Iluska, Lövensohn Henrietta, Kiss Margitka, Naschitz György, Temesváry Laczika.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett Fellegi Vilmos, Budapesten, kinek a jutalom-könyvet (»Rüstig Zsigmond, az új Robinson«, írta Marryat, a magyar ifjuság számára lefordította dr. Dulácska Géza, 94 képpel, kemény kötésben) a kiadó hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXI. köt. 22-dik számában közölt rejtvények megfejtését még beküldték: Szóke Emmike, Csongrády Ilonka és Attila, Kerekes György, Löw Lenke, Schönstein Mariska (Meleg részvétellel értesültem hosszasan betegségedről, mely egyuttal megmagyarázza, hogy miért nem kaptam már oly régóta tőled levelet. Reményelem, most már rövid idő alatt talpra állsz és újra buzgólkodol. F. b.), Kolos Janka, Mihály és Fülöp, Kiss Margitka, Schlesinger Margit, Kónya Feri, Bayer Anti, Kornstein Klára, Kónya Feri, Temesváry Laczika, Pálffy Ilus.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

A karácsonyi ünnepek alkalmából, mint eddig mindig: a hozzám való hűségnek és ragaszkodásnak most is boldogító jeleit vettem az én szerevelt kis olvasóim részéről. A leghálásabb szívevel viszonzom ez érzelmeitek nyilatvánulását. Boldog ünnepeket nektek is!

Forgó bácsi.

*

Szentmihályi Radó. A »Kis Lap«-nak épp a multheti számához volt csatolva az »Athenaeum« kiadásában megjelent ifjusági iratok sorozata. Ez oly bő választékban nyújtja a 6-évestől 15-évesig terjedő ifjuság szükségének s izlésének megfelelő olvasmányokat, a fűzött művecskétől a diszkötéses, gazdag tartalmu művekig: hogy külön-külön ajánlatra egyik sem szorul. Hiszen a legkitünőbb könyvekül vannak azok elismerve. Legujabban egy »Köszöntő könyv«-vel is gyarapodott e sorozat. Ezt két jó nevű magyar költő írta: Lenkei Henrik és Roboz Andor. Ára 70 kr. (1 kor. 40 fill.) —

Brumberg Károly. A példányod ügye el van rendezve. Örvendek megjelenésednek. Idővel, reményem, az írásodról is így fogok nyilatkozhatni. Addig azonban legyen is rá gondod, hogy vonalzott papíroson izmosodjanak meg betűid. — **Rajner Ella.** Olvasd el, mit üzenek Szentmihályi Radónak: azok a sorok neked is szólnak. Elég, ha czimszalaggal, vagy lakezimed jelentésével bizonyítod, hogy a »Kis Lap« olvasója vagy. A csunya írásod emlegetése kacszerság, mert biz' az csinós. — **Jungenfeld Rudolf.** Az egyiket besoroztam. —

Lőw Lenke. Szerdán este 6—7, kivéve a most következőt, mely Karácsony első ünnepére esik. — *Több levélről a jövő számban.*

JÓ SZIV.

Az országos gyermek-védő egyesület javára: Nemeskéri Kiss Margit 2 kor.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!

F. b.

A „KIS LAP“ kedvezmény-könyvei.

»Kis Lap« minden előfizetője, aki czimszalaggal igazolja, hogy fél évre előfizetett, **ingyen kap egy kötetet** az alább felsorolt kiváló ifjusági művekből, csak 20 fillért tartozván, a postai és csomagolási költségre beküldeni. Mindenki szabadon választhatja ki, mely műnek a megküldését kívánja. Aki évnegyedenként fizet elő, a második évnegyedben élhet a kedvezményel, mindkét évnegyedből való egy-egy czimszalag beküldése mellett.

A választott könyv cziméről, a czimszalag és 20 fillér melléklésével, a »Kis Lap« **kiadó-hivatala** értesítendő, mely azonnal intézkedik a könyv elküldéséről.

A könyvek ezek:

I. Az Athenaeum Mesekönyvtára.

Benedek Elektől.

1. A honfoglalás mondái.	8. Krisztus-legendák.	14. Kalandos mesék.
2. Madár-mesék.	9. Hetedhét ország ellen.	15. Állat-mesék.
3. Pásztor-mesék.	10. Apró mesék.	16. Bohókás mesék.
4. Vidám mesék.	11. Katona mesék.	17. Világszép mesék.
5. Csoda-mesék.	12. Mondák és legendák.	18. Tündér-mesék.
6. Virág-mesék.	13. Székelyföldi mondák és mesék.	19. Óriások és törpék.
7. Mesék és mondák.		20. A tatárjárás mondái.

II. Forgó bácsi könyvtára.

1. Nelli.	7. Matyi és Peti.	13. Regék a görög hajdankorból.
2. A kakuk-óra.	8. Az arany hegy.	14. Kis elbeszélések.
3. Kis mesekönyv.	9. Francia tündérmesék.	15. A titok.
4. Apró szindarabok.	10. Két karácsony-est.	16. Mit beszélnek a harangok.
5. Aesopus.	11. Rosszcsont Ferke kalandjai.	17. A két testvér.
6. Berti és Berta.	12. Czirmos czicza naplójából.	

III. Schmid Kristóf Ifjusági Iratai.

1. Matild és Vilma vagy a különböző testvérek.	6. Tanulságos beszélykék.	14. Klára.
2. A piros tojások.	7. Eustachius. — Márton az öreg hegyi lakos.	15. A drágakövek.
3. A Virágkosárka. — A Karácsony-éj.	8. A jó Fridolin.	16. Nándor. — Egy fiatal spanyol gróf története.
4. Eichenfels Henrik és több történet.	9. A jó Örzse.	17. Jozáfat az indiai királyfi.
5. Tannenburgi Róza. — A fiatal remete.	10. A báránka.	18. Piros és fehér rózsák.
	11. Paulina.	19. Szent Antal életéből.
	12. Thalheim Etelka.	20. A kis kéményseprő.
	13. A virágkedvelők.	

Előfizetési felhívás

a
KIS LAP

1902-dik évi folyamára.

(A „Kis Lap“ 62-dik kötetére.)

AZ IMMÁR végére hajló esztendővel végéhez közeledik a »Kis Lap« most folyó kötete is, és az új évben követni fogja az újabb kötet, a »Kis Lap« **hatvankettedik** kötete.

Pályafutásának **negyedik évtizedében** már nem szorul rá a »Kis Lap«, hogy czélját, irányát, eszközeit tüzetesen fejtegetjük. Hosszu multja legékebben szól mellette. Mint legrégebben fennálló magyar ifjusági lap, évtizedeken át egymást felváltó nemzedékek hosszú sorának volt palotában és szerény hajlékban egyaránt szeretett oktatója és szórakoztatója. Mulattató, a figyelmet, érdeklődést lebilincselő formában hatni a zsenge elme fejlesztésére, a fogékony szív és kedély nemesítésére, szinte észrevétlenül bővíteni a gyermek ismereteit, beléje oltani hona és nemzete szeretetét, buzdítani az igazra, jóra, szépre: ez volt mindenkor és ez marad mindenkorra a »Kis Lap« feladata.

Ilyen szempontból van gondosan előkészítve a jövő **hatvankettedik kötet** anyaga is, mind olvasmányok, mind művészi rajzok nagy bőségével. Megtartva az immár évtizedek óta annyira kedvelt beosztást, az új kötet első számában hosszabb vig elbeszélés fog megindulni

„Bajbul bajba“

czimmel, két vig diák kalandos utazásának mulatságos eseményét adva elő. Melléje sorakoznak minden számban kisebb

beszélyek és mesék,

legtöbbször művészi rajzok kíséretében, ugyszintén ismeret-terjesztő cikkek és

költemények,

mindig rajzokkal. Minden szám közöl továbbá elme-élesítő rejtvényt, melynek megfejtői közt hetenként értékes **jutalom-könyv** kerül kisorsolásra, az év végén pedig a legszorgalmasabb megfejtők számára külön jutalom-kisorsolás következik. **Forgó bácsi postája** választ és felvilágosítást ad a kis olvasók minden érdemes kérdésére, a **Jó Sziv** rovata pedig folyvást nyitva áll a jótékonyság gyakorlására.

A jövő évre is érvényben marad a

rendkívüli kedvezmény,

melyet az áldozatkész kiadó Athenaeum-társaság nyújt a »Kis Lap« előfizetőinek: minden **félévi előfizető ingyen kap egy értékes könyvet**, melyet maga választ tetszése szerint a »Kis Lap«-ban közzé tett könyvjegyzékből.

Sorakozzék tehát a magyar gyermek-világ továbbra is folyvást növekedő számmal a »Kis Lap« táborába, hol új és régi híveket egyenlő szeretettel ölel magához

Forgó bácsi.

*

Kérjük a »Kis Lap« t. előfizetőit, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fenn ne akadjon.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyed évre	2 korona.
Fél évre	4 „
Egész évre	8 „

Az előfizetési pénzek, korona-értékben, legczélszerűbben postai-utalványon, a »Kis Lap« **kiadó-hivatalához** (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület) intézendők.

A »KIS LAP« **kiadó-hivatala.**

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.